

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в агенції дневників
пасаж Гавемана ч. 9 і
в ц. к. Старостах на
провінції:
на цілий рік К. 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ — 40
Поодинокое число 2 с.
З поштовою пере-
силкою:
на цілий рік К. 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ — 90
Поодинокое число 6 с.

Виходить у Львові щодня (крім неділь і гр. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: уліція
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жаданє
і за зложенєм оплати
почтової.

Рекламації незапечата-
ні візьмі від оплати
почтової.

Вісті політичні.

(З ради державної. — Беседа Чемберлена. — Положене в Хіні. — Заговор на жите шаха.)

На передвчерашнім засіданю палати послів зложив посольське приречене гр. Черман Чеч, що перший раз явив ся в парламенті. Відтак відчитано внесенє та інтерпеляції, між котрими находять ся: Інтерпеляція пос. Колішера і тов. в справі скоршої ліквідації відшкодовань за вибите безрог підчає помору; пос. Брайтера і тов. в справі господарки львівського магістрату; пос. Штайнера і тов. в справі реформи речинцевої торгівлі збіжжєм; посол Шумаєр і тов. предложили нагле внесене за внесенем параграфів карного закона, дотичних перешкоджуваня у відираві релігійних обрядів (Religionsstörung); пос. Брайтер виле петицію з 2000 підписами зеліничних будників і помічничої служби в справі поліпшеня їх долі.

Перед приступленєм до дальшої дискусії над наглєм внесенєм Странского, в справі подій в Литавлі, пос. Пацак застеріг ся против напасти, якої вчера допускали ся Веспінці, і запитав президента, як він думає занобігти сему. Президент гр. Фетер висказує свій жалє з причини вчерашних виступів деяких послів, та на біду, він не має ніяких інших средств, як лише прикликати до порядку (пос. Штайн: кильо собі з того). Президент просить остаточнє послів, щоби здержували ся і не обнижали достоїнства палати. Обоє бесідників переби-

вали Шенерериянці окликами: А таки Странский паршивий жид; доти будемо критати, доки таке брудне індивідуум посьміє тут горорити, і т. д.

З порядку дневного почала ся дальша дебата над наглєм внесенєм посла Странского. Пасамперед промавлєв пос. Груби, відтак наступили ріжні спростованя, при чім не обійшло ся знов без лайки між Чехами а Шенерериянцями. Промовляв також пос. Странский, і між иншим сказав: Шенерериянці повинні мати більше терпимости для жидів бодай з того взгляду, що дід їх протопьяета Шенерера був жидом і називав ся Шмуль Лайб Кун, що можете ствердити актами. В голосованю признано наглєсть внесеня і прийато мериторичне внесенє Странского.

З черги приступлено до дискусії над наглєм внесенєм соціялістів з причини недостатку праці та з жаданєм приєнішеня інвестиційних робіт. Внескодавець, посол Зайц, підпірав наглєсть внесеня в довшій промові, відтак забрав слово президент міністрів др. Кербер. На жалє що року, сказав бесідник, проявляє ся недостаток праці і хотяй ліпша організація посередництва праці, організація публичних робіт і ubezpieченє від безроботя можуть значно зменшити лихо, то ледве чи оно зовсім дасть ся усунути. Правительство зробить все, щоби достарчити праці, а приєнішити інвестиційні роботи і не допустити до розширеня нужди. Промовляли ще пп. Галіх, Акман, Сілянї і Кюлік, а відтак в голосованю одноголосно прийато наглєсть внесеня і передано его соціяльно-політичній комісії.

По переведеню кількох доповняючих виборів до комісії, президент замкнув засіданє і назначив слідуєчє на пятницю.

Міністер Чемберлен виголосив в Единбургі бесіду, нападаючи в острый спосіб на ірландских послів. — Правительство — сказав він — внесе зміну регуляміну палати, аби парламент не був зависимий від жадань і примх Ірландців. Обговорюючи полуднево-африканьску війну сказав, що Англія ніколи не хотіла виступати замісно, але Бури поставили ультиматум і розпочали самі военні кроки. Бури домагають ся тецєр більшої независимости, як мали єї перед війною, а то услівє не дасть ся погодити з честію Англії. Положенє англійских военних сил в полудневій Африці не дає причини до запенкоєня.

Standard доносить з Шангаю, що Юплу вислав до Ліуучана лист, в котрім пише, що цїсарєва вдова горячо бажає собі навязати приязних зносин з Росією, аби мати опіку в Пекинї. — Урядово знов доносять до англійских часописей також з Шангаю, що хїньский цїсар мав вислати до віцекоролів полудневих провінцій запитанє, яких средств можна би успішно ужити против Росії і єї претенсії до Маньчжурії і чи можна би чиселити на підюру Англії і Японії.

Daily Mail доносить з Тегерану о відкритю дуже розширеного заговору на жите перського шаха. На чолї заговору стояли два брати шаха і его зять. Обоє братів засуджено на доживненне прогнанє до Арбебїль, а зять на смерть. Дперва на місци траченя помилувано его і замінено кару смерти на різки і січено

18)

СІЛЬСЬКІ ПАВУКИ.

(З польского — Клим. Юноши.)

(Дальше.)

ГЛАВА ІХ.

З чим вернув Глянцман з Копитковата як виглядав сальон в Березівці.

Ушер Енгельман, роздумуючи над ріжними проявами людского жита, над устроєм свїта і організацією інтересів, які на нїм поладжуют ся, над звичаями ріжних людей, утвердив ся чим раз сильнійше в пересвїдченю, що найрозумнійшим народом суть жиди.

Вправді знав о тїм, будучи ще малим хлопцем, коли починав лише що по дрібні і денєде лизати мід великої мудрости, але чим більше того меду злизував, тим кріпше та правда вбивалась ему в голову.

Отже властиво Ушер не мав особливой причини збирати докази на то, що день єсть днем, а ніч ночью, — але своєю дорогою любив збирати з привички. Не збрав грошей, бо то не був его інтерес, аби збирав докази і свїдоцтва. Добра є справа, що має двох свідків, але така, що має дванайцять, двайцять, тотири, сорок вісім, така безпечно ліпша.

Одного вечера постановив Ушер зажити уміреного проходу і піти в поле, аби лагідним

подувом вітру охолодити голову, утомлену надміром тяжких гадок.

Вийшов за рогачку, і сївши на придорожнім камені, спочивав. Перед его очами розпростерла ся панорама місточка, его рідного, улюбленого місточка.

Видів здалека червоні комини, сїрі дахи, білені стїни, денєде виконнічі ріжних красок, видів жовту біжницю і трохи оподалєк від міста „вічний дїм“, кладовище, на котрім, в тіни сосєн, спочило вічним сном тільки заслужених і побожних мужів.

Той образ тронув его, звернув его гадки на одну точку, на місто.

Що то є місто? Очевидно, то збір людских осель. Хто вигадав місто? Без сумніву жиди; лише они одні могли понасти на таку свїтлу гадку і устроїти город з усіми вигодами, з різником, міквою, школою, з усім, що лиш треба, а навіть, Боже сохрани, з околицем.

Лише цілком прості люди можуть жити в відокремленю, в лісах, в глухив кутах; чоловік свїтлий шукає міста і лише там уміє жити.

Вправді для торговельних інтересів, для хліба, і люди делїкатного ума мешкають деколи на селі, а навіть при торговлі деревом, і в лісі, але то хвилеве мешканє; все удержують звязь з містом, їздять там молити ся, слухати мудрих розмов, заосмотрювати ся в кошерну поживу, там чують ся правдиво дома, коли на селі, в лісі, в глухїм куті, перебувають немов би лиш на попасі.

Не спосіб собі уявити, щоби люди з де-

лїкатним умом і чувствами могли обійти ся без місточка, хоч би лиш один рік.

Нї!

І з того виходить багато наслідків, дуже добрих, а перед усім то, що кожний з Ізраїлевих синів живе подвійним житєм, раз, як сам, особа, а по друге, як член тої великої родини, котра називає ся містом.

Коли місто навістить неприємність, то й єму неприємно, і его то болить, колиж его що болить, то й місту неприємно. Тим способом его особа єсть так тісно сполучена з містом, як на пр. палець або рука з цілим чоловіком.

Коли на місто їде студений вітер, то всі горожанє кулять ся і дують в пальці; колиж воздух приємний, то всі тішають ся, і заживають тенла.

Той вітер і той приємний воздух треба уважати не конче як сам вітер і як сам воздух; ті слова можна розуміти також в запічню символічнім. На примір той драб, заволока, що не знати по що спровадив ся в околиці Чорного болота, і против споконвічних прав зачинає ріжні гандлі, на кривду уроджених горожан місточка, сєль також до якоїсь міри родом злого вітру, а від запаху его підлих учинків можна набавити ся нежиту. Его діяльність справляє біль, біль дїймаючий, не лише горожанам, котрих інтересам шкодить, але й цілому місту, отже всім.

Тому той шибеник повинен знати, що коли кипить на него гнів, то не лише в однім серци, але в тисячах сердець, коли падут на него проклони, то не з одних уст, але з тисячів уст.

его так довго, доки засуджений не подав всіх імен учасників заговору. Всі заговорники, члени революційної партії, серед котрих є багато визначних князів і духовних, будуть або покарані смертю, або засуджені на дожиттєвну тяжку в'язницю. В цілій Персії велика паніка. До викриття заговору причинилися доми гаремові. Здогадують ся, що ті події викликала борба впливів англійських і російських.

Посольське справоздане на Буковині.

Перед своїм від'їздом до Ради державної складав в Чернівцях посольське справоздане посол Николай Василько. По промові посла Василька, в котрій він здав справу зі своєї посольської діяльності в соїмі, в державній раді і в делегациях, та пояснив своє ставовиско супротив других руских послів, як і других клубів, вивязала ся веестороння дискусія.

Особливож славнозвістний буковинський діяч, пос. др. Стоцький умів звести її на дорогу, на якій она доторкнула найважливіших справ для буковинської Руси та спонукала до ухвалення дотичних резолюцій. Тому проносячи дотичні промови, подамо ухвалені зборами резолюції, щоби тим способом дати короткий, але досить повний образ теперішних потреб і змагань на Буковині.

Як звістно, в буковинському соїмі творили більшість німецькі, рускі і вірмено-польські послі супротив румунських. Пояснюючи її взаємини, др. Стоцький поставив резолюцію:

„Утримане дотеперішної більшости соїмової, зложеної з Русинів, Німців і Вірмено-Поляків, є для успішного розвитку політичних справ краєвих пожадане. Коли би однак з причин від руских послів незалежних тоті більшість мала розбитися і мало би занести ся на нове угруповане партій, то на руских послів вкладає ся обовязок, аби завчасу витягнули із такого поступованя дотеперішних союзників відповідні консеєвенції і аби подбали, щоби ніяким чином справа руска не потерпіла на тім п'якої шкоди“.

Щоби зарадити покривдженню рускої мови в урядах треба передовсім видати з лона народа більшу скількість урядників, а се ста-

не можливим лише при помноженню руских середних шкіл; тому ухвалено резолюцію:

Взиває ся руских послів, аби всіх сил доложили, щоби в північній часті Буковини запровадило руску гімназію, з тим додатком, щоби всі рускі громади слали петиції до державної ради за заложенням рускої гімназії.

Третю резолюцією, яку оставив др. Стоцький, а збори ухвалили, було:

Взиває ся наших послів, аби доложили всіх своїх сил, щоби правительство допомогло заложити банк краєвий на Буковині. Сей банк зарадив би недостаткови дешевого кредиту на землю для мужиків, зменшив би лихо еміграції, допоміг би до закупки і розпарцельованя більших шарів землі, а вкінці він належить ся справедливо Буковинцям, які не будуть корпстали з добродійства великих інвестиційних робіт, на які правительство призначило тисячі мільонів для других країв.

Вкінці ухвалено ще дві резолюції. Стоцький в справі митових договорів з посторонними державами вніє:

Взиває ся наших послів, аби як пайшльпійше про се дбали, щоби при ухвалі договорів митових з сусідними державами і угоди з Угорщиною не потерпіло наше рідництво;

а учитель п. Дарий Пігуляк поставив резолюцію:

Взиває ся послів, щоби старали ся о скасоване оплат за дорученя судових писем.

Н О В И Н К И.

Львів дня 26 го жовтня 1901

— **Затверджене вибору.** С. В. Цісар затвердив вибір о. Писифа Долоницького, греко-кат пароха в Добросні, на заступника маршалка ради повітової в Жовкві.

— **Іменованя.** П. Президент міністрів яко міністер справ внутрішніх іменував ревідента рахункового ц. к. Намістництва Володисла Новицького радником рахунковим Намістництва у Львові.

— **Секція регуляції Дністра і Бистриці** має бути утворена в Станіславові. На чолі того уряду має стати радник Намістництва і буде приділені кільканайцять інженерів і урядників.

— Слава Богу! Щиро вам признаю ся, що я умрено виїшов на дорогу, щоби виглядати Глянцмана; я цікавий з чим він приїде?

— Невне з чимсь добрим.
— І я так сподіваю ся. Як звідам не буде радн, звідки має бути рада? Як звідам не приїде поміч, звідки має бути поміч?

— Добре говорите, великий знахор, реб Хаїм сильний, він знищить ворогів Сиона, він нас поратувє. Дуже добре зробили, що післали до него.

— Глядїть-но, здаєть ся мені, що на дорозі бачу порох.

— І я виджу.
— То невне Глянцман.
— Біжїм напротив....
— По що?

— Ви невне міркуєте, що Глянцман, висланий містом і в інтересі міста не буде стояти на дорозі, аби оповідати вам і мені, що зробив; він заїде просто на ринок.

— Все ваша правда, Ушер, і сїм разом також. Ходїм же.

Ходїм.
— А спїшим ся, мусїмо дуже спїшити ся, щоби его випередити.
— Який страх!

— Ну, таки страх — сказав Мойсею усьміхаючи ся значучо — бо коли єсть зла вієть, то она летить як птах, а як добра, то Глянцман не жалудє коний і також летить як птах. Видите, Ушер, що й мені лучить ся часом сказати мудре слово, а признаєте, що то, яке ви чули, цілком не було глуше.

— Протївно, було дуже красне: не держить ся она на тїнім капю філософїчнім, бо зла вієть летить як птах, єтьке без помочи коний, а Глянцман везе добру вієть кїньми, єтьке тут нема птаха: але своєю дорогою ваше слово було дуже красне і може кождому подобати ся.

— Однак спїшим ся....

— **Доповняючий вибір** одного члена повітової ради в Рогатині з групи сїльських громад розписала президія Намістництва на день 5-го грудня с. р., а з групи міських громад на день 10-го грудня с. р.

— **Ц. к. Дирекция почт і телеграфів у Львові** оповіщує: Публіка ще дальше не зважає на підвишенє належитости тарифової з 20 сотиків на 25 за листи призначені до чужих держав, належачих до поштової звязи міжнародної, в наслідок чого адресат доплачує порто за листи недоєточно офранковані, або листу задля жаданої доплати не приймає. Оголошує ся протє на новощо такаса за листи до чужих держав належачих до поштової звязи міжнародної (з вїмкою Німеччини, Сербії і Чорногорії) від кождих 15 грамів виносить тепер 25 сотиків. Так само на 25 сотиків підвишенє також належитість рекомендаційна, належитість за доказ наданя поворотній, за потвердження виплати поштових переказів, за писма донїтні і за увідомленя о недоручимости переслано.

Від дня 1-го с. м. виключено в обороті з Німеччиною від перевозу поштової карти поштової і отвертї карти, котрих відворотна сторона заосмотрена в образи окрашені порошками мінеральними, відпадкамі скла, пацьорками зі скла піском, порошком мінеральним і т. д. В обороті з країями належачими до звязку міжнародного як до тепер так і на дальше тих карток пересилати не вільно. В обороті внутрішнім, як також в обороті з Угорщиною і країями окупованими виключені від перевозу єть по мнєли тарифи листової (з р. 1900 ст. 36 п. 2) лишєнь картки того рода, котрі могли би стати ся шкідливими для функцінарів поштових, або ушкодити і занечистити інші пересилки.

— **3 товариства ім. Котляревського у Львові.** Засїданє видїлу відбудє ся вї второк дня 29-го с. м. о 7-їй годїні вечером в льокалі „Рускої Бесїди“.

— **Коклюш.** Магістрат міста Львова подає до загальної відомости, що в громадах Борки янївекі і Борки домініканські вибух коклюш і дїятого звергав увагу мешканців міста Львова аби молока побраного з тих громад, уживали лишєно по перевареню.

— **Земля на продаж.** О. Гнат Войнарівський з Балипець коло Гвіздя оповіщує: Дня 14-го п. ст. надолєста с. р. відбудє ся в окружїім судї

Оба мужї пустили ся скорим ходом до місточка, так що почали тяжко сопїти, що єть до ся причиною перерваня їх цікавої розмови.

Цїкаві були дуже, що Глянцман привїз з Копиткова, бо за будь якою дурницею не їздить ся в таке місце і до такої особи.

Великий знахор, Хаїм, славний був далеко довкруги з своїх честнот; кїлька тисяч хасидів зїздило ся до него на сьвята, хоч властиво не був він рабіном, лишє цілком приватним чоловіком; але все таки і між приватними людьми бувають також вїмки. Знали его на кільканайцять миль навкруги, мав своїх почитателїв у всіх доохрестних місточках, був для них майже пророком, прибіжищем у всіх клопотах, радю, потїхою — вєім.

Непочетного вигляду особа; на перший погляд звичайний жидок, але в середїні! Яка мїць в тім чоловіді в середїні! Він є дуже мудрий, дуже сильний і дуже могучий.

Він знає все, що було, що єсть, що буде і чого не буде: він видить в чоловіді як в кришталїній склянці; він зуміє зробити з букв і чисел такі знаки, від котрих могла би земля задрожжати; знає способи заментувати духи, а зробити щось незвичайного, то у него річ цілком звичайна.

Такий чоловік єть пострахом злих духів; коли курить люльку і вицуетить з уст клуб диму, гинуть они в нїм тисячами як мухи, а коли скаже слово, пропадають мільони паскудників.

Однак его слова рїдкі, так як рїдкі на сьвітї перли і брилїанти... Звичайний чоловік може молоти язиком безумнїно, бо его слова мають вартість піску, але такий!...

Зносєть ему з усіх сторін подарунки і гроші, бо недєлікатно і непрактично було би пристунати до такого з голою рукою. Він для себе потребує дуже мало, майже нічого, але має коло себе рідину, має великий дїм, котро-

Самє над тим роздумував Епїельман, коли замїтив наближаючого ся мужа хорошої Малки.

Повитали ся честно:
— Добрий вечер, Ушер!
— Добрий рік, Мойсею!
— Ви виїшли на дорогу?
— Трохи.
— І я виїшов.
— Нехай вам буде на здоровлє!
— Дякую за добре слово. Виглядаєте?
— Чого я маю виглядати?
— Як? То не виглядаєте?

— Кождий чоловік виглядає щастя, аби щоби я мав прийти сюди умисно аби виглядати, того не можу сказати. Я виїшов на сьвітїй воздух. В комнатї душно, моя голова тяжка, єтьке я хотїв дати їй випочати і отверзїти.

— Дуже добре; але в такім случаю бачу, що ви нічого не знаєте.

— Що маю знати?

— Ви не чули, що наш Глянцман поїхав ранєнько до Копиткова?

— По що він поїхав до Копиткова?

— Чи не знаєте, по що там люди їздять?

— Чи занедужав хто в его домі?

— Боже борони! Він поїхав в інтересі міста.

— Так?

— Не знаєте? Так ураджено вчера вечер; наймили ему фіру і пїли до всхїд сонця був вже в дорозі. Дуже мені дивно, що нічого о тім не знаєте.

— Я не був здоровий, вчера не виходив з дому, брав навіть ліки?

— Які ліки?

— Трохи мяти, трохи румянку. Я мав неприємне давленє і щинає коло серця.

— А нїні вам лїпше?

— О много лїпше, я майже здоров.

Торговля вина ЛЮДВИКА ШТАДМІЛЕРА у Львові

при ул. Краківській ч. 9
 продає вино шампанське Йосифа Терлей
 і Спілки в Будапешті „TALISMAN SEC“
 по дуже притягливих цінах.

Найвисші відзначення від Дирекції дібр Его ц. і к. Вел. Цісаря Франц Йосифа I., від корол. угорських домен, від Вис. ц. к. Міністерства рільництва і ц. к. господарского Товариства у Відні і Академії винаходів в Парижі.

Оригінальні машини рільничі

Ф. ВІХТЕРЛЬЕ В ПРОСЦІЙОВІ

а іменно: знані січкари „Ню Модель“, „Польонія“, „ТН“ і „ТНА“ о 3 і 4 ножах, сівники рядові „Монтанія“, молотільні з кованими щитами, криті кірати і т. п. Млинки до очищування збіжжя почавши від 78 К., трієри, праси до олію, ваги, сикавки огневі, знаряди ковальські, міхи, бермашины, як і машини до шиття,

з першорядних фабрик, поручають найдешевше

I. НАИБЕРГЕР і С-ка, Львів.

Склади у власнім домі при ул. ГОРОДЕЦЬКІЙ ч. 53, де також всілякі замовлення просимо присилати.

Ц. к. концессионовано!

Бюро подорожній і спедиційне
Софії Бєсядецької

ОСЬВЕНЦІМ, дворець залізничі

продає білети залізничі окружні, карти корабельні I-ої і II-ої класи, як також карти межипокладові для емігрантів до Америки.

Проекта даром і оплатно.

„Fotografische Mittheilungen“ одинока богато ілюстрована часопись для аматорів фотографії, виходить два рази на місяць. Передплата чвертьрічно (6 зошитів) 3 марки 75 фєннєв. Передплату можна пересилати в австрійських листових марках. Адреса: Verlagsbuchhandlung Gust. Schmidt Berlin W. 35 Lützowstrasse 27.

MAYER'S CONVERSATIONS-LEXIKON

Цяте цілком перероблене і збільшене виданє, повне.

В 17-ох дуже хорошо оправлєних томах з шкіряними хребтами і рогами, обіймає: **100.000** статей, **17.500** сторін тексту, **10.000** ілюстрацій, карт і влянів, **1000** таблиць і додатків, **153** ілюстрацій хромолітогр., **290** карт.

Крім того два томи доповняючі і один том спису (Registerband).

Разом 20 томів по зр. 6.

Поява нового виданя того твору, одинокого в загальній літературі, єсть літератским явищем не малої ваги. Розійшлось єго в 4-ох виданях більше як півтора мільярда примірників і придбало собі заслужену славу, як найвеличавіший сучасний твір, як словар людского знаня.

Той лексикон можна дістати в комплекті, всі томи нараз на сплату **по 3 зр. місячно.**

Замовленя приймає **А. ЛЯНДОВСКИЙ**, Львів, Пасаж Гавсмана.

СТЕЛЛЯ

найновіший інструмент сальоновий швейцарський, самограй, ножи металеві без гачиків в різних величинах. Продає Соболєвский годинникар у Львові, площа Марійська (готель французський).